

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA GEOGRAFIA

Wykaz umiejętności i wiadomości dla danego poziomu przedstawiony jest uczniom i rodzicom na początku roku szkolnego poprzez omówienie programu nauczania w danej klasie z jednoczesnym wskazaniem na kierunek pracy, częstotliwość i sposób uzyskania oceny.

Ocenie podlegają:

1. Wiadomości z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej

- a) znajomość faktów,
- b) rozumienie i stosowanie pojęć,
- c) znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii,
- d) przedstawianie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów.

2. Umiejętności przedmiotowe z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej

- a) posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi, schematami i zestawieniami tabelarycznymi, diagramami itp.),
- b) pozyskiwanie, wykorzystanie i przetwarzanie informacji,
- c) interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
- d) analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,
- e) analiza map różnej treści,
- f) zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
- g) umiejętne wyszukiwanie i interpretacja danych statystycznych,
- h) selekcjonowanie, porównywanie, grupowanie informacji według określonych kryteriów,
- i) ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych,
- j) interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo-skutkowych (człowiek–przyroda–gospodarka).

3. Umiejętności kluczowe

- a) **samodzielność** (planowanie, organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności, dokonywanie dojrzałych wyborów),
- b) **kreatywność** (wykorzystanie informacji z różnych źródeł, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy),
- c) **praca w grupie** (skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi, przyswajanie sobie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych),
- d) **aktywna postawa na lekcji** (prezentacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie edukacji).

II. Narzędzia pomiaru (sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności)

1. Wiadomości

- a) odpowiedź ustna z bieżącego materiału,
- b) prace pisemne:
 - kartkówka,
 - sprawdziany,
 - prace klasowe.
- c) przygotowanie projektów, prezentacji i referatów o tematyce geograficznej lub interdyscyplinarnej,
- d) praca domowa wykonana w zeszycie bądź w innej ustalonej z nauczycielem formie (np. tabeli, planszy, plakatu, modelu itd.),
- e) aktywność ucznia na lekcji,
- f) praca w grupach,
- g) udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach (zajęcie punktowanego miejsca).

2. Umiejętności

- a) sprawne posługiwanie się podstawowymi pomocami dydaktycznymi,
- b) umiejętność czytania map różnej treści,

- c) analizowanie rysunków, schematów, diagramów itp.,
- d) umiejętność prowadzenia obserwacji geograficznych i ich interpretacja,
- e) aktywna postawa ucznia na lekcji,
- f) współpraca w grupie i twórcze rozwiązywanie problemów naukowych.

III. Kryteria ocen:

1. Oceny uczniów dokonuje się zgodnie ze skalą ocen:
 - celujący 6 cel
 - bardzo dobry 5 bdb
 - dobry 4 db
 - dostateczny 3 dst
 - dopuszczający 2 dops
 - niedostateczny 1 ndst
 oraz stosuje się „+” i „-”, w ocenianiu śródrocznym (z pominięciem kartkówek i sprawdzianów).
2. Prace klasowe obejmują materiał całego działu lub jego części
 - zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - oceniane są według skali WSO,
 - są obowiązkowe.
3. Kartkówki obejmują materiał nie więcej niż z 3 ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane, może być ich kilka w semestrze,.
4. Termin oddania poprawionych prac wynosi 21 dni.
5. W ciągu okresu przewiduje się jedną lub dwie prace klasowe.
6. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie jeden raz w semestrze przy jednej godzinie zajęć w tygodniu lub dwa razy przy dwóch lekcjach w tygodniu (brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi), nie dotyczy to zapowiadanych lekcji powtórzeniowych, prac klasowych, sprawdzianów czy kartkówek. Kolejne nieprzygotowanie do lekcji jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
7. Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Zaległe prace uczeń napisze w późniejszym terminie ustalonym przez nauczyciela.
8. Prace pisemne oceniane są zgodnie z przyjętą punktacją:

96% - 100% punktów	celujący
86% - 95% punktów	bardzo dobry
71% - 85% punktów	dobry
56% - 70% punktów	dostateczny
41% - 55% punktów	dopuszczający
0% - 40% punktów	niedostateczny

10. Ocenę – **celujący** – ponadto otrzymuje uczeń, który:

- odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych i olimpiadach, kwalifikuje się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym

11. Wypowiedzi ustne są oceniane następująco:

Oceny	Kryteria
Celujący	Odpowiedź bezbłędna, samodzielna, twórcza, uwzględniająca korelację międzyprzedmiotową
bardzo dobry	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca
Dobry	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna
Dostateczny	odpowiedź nie w pełni samodzielna, pojawiają się błędy merytoryczne
Dopuszczający	odpowiedź niesamodzielna, pomijająca istotne treści merytoryczne
Niedostateczny	odpowiedź niesamodzielna, poważne błędy merytoryczne lub brak odpowiedzi

12. Częstkową ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria oceny bardzo dobrej a ponadto proponuje rozwiązania nietypowe.

13. Ocena okresowa i roczna wsparta jest średnią ważoną z ocen poszczególnych elementów pracy ucznia według następującego schematu:

$$c) \text{ Średnia ważona} = \frac{(ocena \times waga) + (ocena \times waga) + \dots}{sumawag},$$

gdzie obowiązuje następujący przelicznik oceny na punkty:

Ocena	punkty
6	6
5+	5,5
5	5
5-	4,75
4+	4,5
4	4
4-	3,75
3+	3,5
3	3
3-	2,75
2+	2,5
2	2
2-	1,75
1+	1,5
1	1
Brak oceny z pracy klasowej lub sprawdzianu	0

b) przeliczenie wartości średniej ważonej na ocenę słowną według tabeli:

Wartość średniej ważonej	ocena
5,56- 6,0	celujący
4,56-5,55	bardzo dobry
3,56-4,55	dobry
2,56-3,55	dostateczny
1,56-2,55	dopuszczający
0-1,55	niedostateczny

c) wagi poszczególnych ocen cząstkowych otrzymanych przez ucznia w ciągu semestru:

Formy aktywności ucznia	Waga
Prace klasowe	6
Projekty	4
Sprawdziany	4
Prezentacje	3
Kartkówki	3
Odpowiedzi	3
Referaty	3
Prace domowe	2

Aktywność	2
Praca w grupach	2
Udział w olimpiadach i konkursach(zajęcie punktowego miejsca)	10

14. Za aktywną pracę na lekcji uczeń otrzymuje ocenę wyrażoną stopniem lub znakiem graficznym („,+”), pochwałą na forum klasy. Trzy plusy są równoznaczne z oceną dostateczną, cztery plusy z oceną dobrą, pięć plusów z oceną bardzo dobrą a sześć plusów z oceną celującą.
15. Oceniane są też dodatkowe, poza programowe prace ucznia. Wymagania przedstawiane są przez nauczyciela do konkretnej pracy. Prace dodatkowe mogą być oceniane na bieżąco (odpowiedź ustna) lub w terminie dwóch tygodni.
16. Ocena na koniec semestru lub roku szkolnego jest odzwierciedleniem pracy ucznia w czasie całego semestru lub roku szkolnego.

Na koniec semestru oraz roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

V. Informacje o ocenach:

1. Oceny częściowe, okresowe i roczne są jawne.
2. Na prośbę ucznia lub jego rodzica nauczyciel ocenę uzasadnia.
3. Formy informowania uczniów:
 - informacja ustna;
 - informacja pisemna – wpis do zeszytu ucznia lub zeszytu przedmiotowego;
 - o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej uczeń informowany jest na 4 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem RP.
4. Formy informowania rodziców:
 - informacja ustna w trakcie rozmów indywidualnych;
 - zapisy w zeszycie ucznia lub w zeszycie przedmiotowym;
 - informacja pisemna – wykaz ocen na spotkaniach z wychowawcą;
 - o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych rocznych rodzice są informowani:
 - na 4 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem RP;
 - forma pisemna (na spotkaniach z wychowawcą lub listem poleconym).

VI. Sposób poprawiania otrzymanych ocen:

1. W razie nieobecności na pracy klasowej, uczeń ma obowiązek jej napisania w dodatkowym terminie (dwa tygodnie od powrotu do szkoły). Termin ustala nauczyciel.
2. Uczeń ma prawo poprawiać ocenę z pracy klasowej za zgodą nauczyciela i w formie przez niego ustalonej. Ocenę wpisuje się do dziennika. Uczeń poprawia się tylko raz.
3. Ocenie poprawionej przez ucznia przydziela się połowę wagi pierwotnej.
4. Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.

VII. Informacje końcowe:

1. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki – nauczyciel stosuje obniżenie wymagań, jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.
2. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z geografii rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniem MENiS.